

Ўзбекистон Республикаси номидан
ХАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ

Жомбой тумани

2022 йил 23 сентябрь 4-1405-2201/1978-сонли иш

Тойлоқ туманлараро иқтисодий суди, судья Ф.Юлдашевнинг раислигида, судья ёрдамчиси Х.Жаббаровнинг котиблигида, даъвогар “Жомбой дон маҳсулотлари” акциядорлик жамиятининг, жавобгар “Тўра Ҳайдар Назаров боғлари” фермер хўжалигидан 7308000,62 сўм асосий қарзни ундириш тўғрисидаги даъво аризаси бўйича ишни даъвогар вакили Х.Садиков (ишончнома асосида) иштирокида Тойлоқ туманлараро иқтисодий суди биносида очик суд мажлиси муҳокамасида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

а н и қ л а д и :

Даъво аризасидан кўринишича, тарафлар ўртасида бошқоқли дон харид қилиш бўйича шартнома тузилган, шартномага асосан даъвогар “Жомбой дон маҳсулотлари” акциядорлик жамияти (кейинги ўринларда даъвогар) жавобгар “Тўра Ҳайдар Назаров боғлари” фермер хўжалиги (кейинги ўринларда жавобгар)га уруғлик бугдой етказиб берган, шартноманинг 3.3-бандига кўра жавобгар олинган уруғлик қийматининг қолган қисмини уруғликни олган пайтдан бошлаб 60 кундан кечиктирмасдан даъвогарга тўлаб бериши белгиланган бўлсада, жавобгар ўз мажбуриятини лозим даражада бажармаган, натижада даъвогар манфаатида Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Самарқанд вилоят ҳудудий бошқармаси (кейинги ўринларда Палата) судга даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгардан 7308000,62 сўм асосий қарзни ундиришни сўраган.

Суд мажлисида иштирок этган даъвогарнинг вакили Х.Садиков кўрсатма бериб, даъво талабидаги қарз суммасини ва почта харажатларини судга даъво аризаси киритилганидан сўнг жавобгар томонидан тўлаб берилганлигини билдириб, даъво талабини қонуний кўриб чиқишни сўради.

Палата даъво аризасида ишни вакил иштирокисиз кўриб чиқишни сўраган.

Жавобгар тегишли тартибда огоҳлантирилганлигига қарамасдан суд муҳокамасига вакил иштирокини таъминламади ва иш юзасидан фикрнома тақдим этмади.

Суд, ЎЗР ИПКнинг 170-моддасига асосан ишни жавобгар вакилининг иштирокисиз, тўпланган ҳужжатлар асосида кўриб чиқишни лозим деб топди.

Суд, иш ҳужжатларини ўрганиб чиқиб, ишда иштирок этувчи шахсларни тинглаб, қуйидагиларга асосан даъвони қаноатлантиришрад қилишни, суд харажатларини жавобгарнинг зиммасига юклашни лозим деб ҳисоблайди.

Ишдаги мавжуд ҳужжатлар ва суд муҳокамасидан аниқланишича, тарафлар ўртасида бошқоқли дон харид қилиш бўйича шартнома тузилган.

Шартноманинг 1.1-бандига кўра, жавобгар даъвогарга ҳосилдан давлат стандарти бўйича маҳсулотни топшириш, даъвогар эса жавобгарни маҳсулот уруғлиги билан таъминлаш, етиштирилган маҳсулотни қабул қилиб олиш ва унинг ҳақини тўлаш мажбуриятини олган.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 236-моддасига кўра, ишда иштирок этувчи мажбуриятлар мажбурият шартларига ва қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ лозим даражада бажарилиши керак.

Шартноманинг 3.3-бандига кўра, жавобгар уруғлик қийматининг 15 фоизидан кам бўлмаган миқдорда олдиндан, қолган фоизини уруғликни олган пайтдан бошлаб 60 кундан кечиктирмасдан тўлаб бериши лозим бўлган.

Бироқ, жавобгар шартнома бўйича ўз мажбуриятини лозим даражада бажармаган ва олинган уруғлик қийматини белгиланган муддатда тўлаб бермаган.

Натижада даъвогар манфаатида Палата судга даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгардан 7308000,62 сўмлик уруғлик қийматини ундиришни сўраган.

Даъвогарнинг талаби асосли. Жавобгар томонидан шартномавий мажбуриятлари лозим даражада бажарилмаганлиги факти ишдаги мавжуд ҳужжатлар ва суд мажлисида иштирок этган даъвогар вакилининг кўрсатмаси билан тасдиғини топган. Суд мажлисида даъвогар томонидан талаб қилинган сумманинг ҳисоб-китоби ўрганилганда, тўғри амалга оширилганлиги аниқланди.

Бироқ, судга даъво аризаси киритилганидан сўнг жавобгар томонидан қарздорлик суммаси тўлиқ тўлаб берилган. Даъвогар томонидан тақдим қилинган маълумотномада қарздорлик суммаси ва почта харажати тўлиқ тўлаб берилганлиги маълум қилинган.

Қайд этилганларга кўра, суд, даъво талабини рад қилишни, жавобгар томонидан почта харажатлари тўлаб берилганлигини инобатга олиб, давлат божи жавобгардан даъвогар фойдасига ундирилиши лозим топади.

Юқоридагилардан келиб чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 236, 437, 465-моддалари, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 113, 118, 170, 176-180, 186-моддаларини қўллаб, суд

Қ А Р О Р Қ И Л Д И :

Даъво талаби қаноатлантириш рад қилинсин.

Даъвогар “Жомбой дон маҳсулотлари” акциядорлик жамияти фойдасига жавобгар “Тўра Ҳайдар Назаров боғлари” фермер хўжалигидан 300 000 сўм давлат божи ундирилсин.

Жавобгар томонидан даъвогар фойдасига почта харажатлари тўлаб берилганлиги инобатга олинсин.

Ҳал қилув қарори қонуний кучга киргач, шу ҳақда ижро варақалари берилсин.

Ҳал қилув қароридан норози бўлган тарафлар бир ой муддат ичида шу суд орқали Самарқанд вилоят судига апелляция тартибида шикоят бериши (протест келтириши) мумкин.

Судья

Ф.Юлдашев

